

Sygn. akt I C 2039/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Korol
Protokolant:	Natalia Szopa

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2018 roku

sprawy z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekuratyzyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Rejestr Funduszy Inwestycyjnych NR 211

przeciwko A. Z.

o roszczenia z umów bankowych

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej A. Z. kwotę 5417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód Prokura Niestandaryzowany Sekurutyzyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wnosił o zasądzenie od pozwanej A. Z. kwoty 107 006,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż swoje roszczenie wywodzi z umowy cesji, na podstawie której nabył od (...) Banku S.A. z siedzibą we W. wierzytelność przysługującą przeciwko pozwanej z tytułu umowy bankowej nr (...) zawartej w dniu 6 lipca 2006 roku. Podniósł nadto, iż pozwana nie wywiązała się z postanowień umowy pożyczki i nie uregulowała istniejącego zadłużenia (k.2-3, 15).

Pozwana A. Z., w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazała, iż zobowiązanie, którego zasądzenia w oparciu o umowę cesji domaga się powód, przedawniło się na mocy art. 118 k.c., w którym to ustawodawca przyjął trzyletni okres przedawnienia świadczeń okresowych (k.20-22).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 6 lipca 2006 roku pozwana A. Z. zawarła z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której Bank oddał do dyspozycji pozwanej środki pieniężne w kwocie 147.058,03 zł, zaś pozwana

zobowiązała się do spłaty owej pożyczki w 60 miesięcznych ratach wraz z odsetkami w ustalonych w harmonogramie terminach spłaty (k.4-8 akt II Co 3504/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku).

Z uwagi na niedokonywanie przez pozwaną spłat zgodnie z zawartą umową doszło do powstania zaległości i wypowiedzenia umowy. Dnia 12 kwietnia 2011 r. (...) Bank S.A. wystawił pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), zaś postanowieniem z dnia 9 maja 2011 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku nadał owemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności (k. 21 akt II Co 3504/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku).

W dniu 12 września 2012 roku (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zawarł z powodem Prokura Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym reprezentowanym przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w W., umowę przelewu wierzytelności w stosunku do 15 140 dłużników wynikających z zaciągniętych i nie spłaconych pożyczek i kredytów, zgodnie z treścią Załącznika nr 1 do umowy.

Powód do niniejszego pozwu załączył kopię umowy przelewu wierzytelności oraz niepoświadczony za zgodność z oryginałem oraz nieopatrzony datą, a jedynie pieczętą i podpisem pełnomocnika powoda, wydruk mający stanowić wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji z dnia 12 września 2012 roku (k.7-9).

Ze stanowiska powoda wynika, iż dowodem istnienia oraz obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr S/26/247/ (...) z dnia 20 grudnia 2017 roku, podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych pozwanego oraz opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym (k.6).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy o sygn. akt II Co 3504/11 Sądu Rejonowego w Białymstoku, kopię umowy przelewu wierzytelności z dnia 12.09.2012 r., wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr S/26/247/ (...) z dnia 20.12.2017 r. oraz wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu powód nie wykazał faktycznego przejścia uprawnień przysługujących (...) Bankowi S.A. z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową z dnia 6 lipca 2006 roku na rzecz pozwanego Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W..

Strona powodowa nie wykazała bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, że służy jej wierzytelność wobec pozwanej A. Z. w określonej w pozwie wysokości, a w szczególności że doszło do skutecznych czynności przenoszących wierzytelność z pierwotnego kontrahenta pozwanej na stronę powodową. Oznacza to, że strona powodowa nie wykazała, że służy jej legitymacja czynna w tym postępowaniu.

Zauważyć należy, że legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez Sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa. Podlega ona badaniu Sądu z urzędu, gdyż w przeciwnym razie sąd nie mógłby wydać rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnego z prawdą obiektywną.

I tak, wskazać należy, iż przelew wierzytelności uregulowany jest w przepisach kodeksu cywilnego. Zgodnie z treścią art. 509 k.c. cesja jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2 art. 509 k.c.). Przedmiotem przelewu co do zasady może być wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Powinna ona być też

w dostateczny sposób oznaczona, gdyż jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 1999 r. konieczne jest wyraźne określenie stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (III CKN 423/98, Biuletyn SN 2000/1, str.1).

Z dołączonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy (...) Bankiem S.A. a powodem w dniu 12 września 2012 r. nie wynika wyraźnie, iż jej przedmiotem jest wierzytelność przysługująca wobec pozwanej. Umowa ta bowiem określa jako swój przedmiot wierzytelności pieniężne wynikające z zaciągniętych i nie spłaconych pożyczek i kredytów szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy. Tak ogólny sposób określenia wierzytelności w umowie cesji uniemożliwia wyprowadzenie na tej podstawie wniosku, iż jej przedmiotem była także wierzytelność z tytułu zobowiązania pozwanej A. Z. wobec poprzednika prawnego powoda. Tym samym dokument ten nie potwierdza, aby powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanej i wstąpił w miejsce dotychczasowego wierzyciela, co z kolei uprawniałoby go do żądania spełnienia świadczenia.

Należy także zauważyć, że faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności w żaden sposób nie da się wywieść ze złożonego przez powoda wydruku z elektronicznego załącznika do umowy cesji z dnia 12.09.2012 r. opisującego wierzytelność przysługującą bankowi względem pozwanej. Nie został on bowiem – jak cała umowa cesji - poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, a jedynie opatrzony jego pieczęcią i parafką. Ponadto stwierdzić należy, iż jest to pismo sporządzone jednostronnie przez stronę powodową, nie podpisane przez zbywcę wierzytelności, a więc stanowi jedynie dowód tego, że zostało sporządzone o treści w nim podanej, jednakże nie stwierdza, że przedmiotem przelewu wierzytelności była także wierzytelność banku przysługująca względem pozwanej z tytułu zawartej przez nią umowy.

Zdaniem Sądu, powód będący podmiotem gospodarczym korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej powinien być świadom zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Zastępowany przez zawodowego pełnomocnik powinien wykazać się należyłą aktywnością dowodową, jak również w zakresie dowodów z dokumentów powinien je należycie zaoferować i przedłożyć Sądowi wraz z pozwem. Skoro więc, jak twierdzi powód, nabył on wierzytelność w roku 2012, miał wystarczający czas na przygotowanie pozwu. W przypadku zaś braku dokumentów uzasadniających roszczenie mógł i powinien był jeszcze przed wszczęciem procesu zwrócić się do swojego kontrahenta z umowy cesji o przekazanie mu dokumentów niezbędnych do dochodzenia roszczenia. Zaniechanie strony powodowej w tym zakresie może tylko zadziałać na jej niekorzyść. Sąd uznał, że nie wywiązała się ona z ciążącego na niej obowiązku udowodnienia zasadności zgłoszonego roszczenia. Prowadzi to do wniosku, że zgłoszone w pozwie żądanie nie zostało należycie udowodnione, co z kolei powoduje jego oddalenie (por. m.in. wyrok Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2014 r. wydany w sprawie VII C 1502/13 oraz wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 07 października 2014 r., wydany w sprawie XI C 842/14).

Odnosząc się jeszcze do argumentów powoda, jakoby przedłożony wraz z pozwem wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego był wystarczający dla potwierdzenia przejścia wierzytelności wierzyciela pierwotnego na powoda, zauważyć należy, iż obecnie obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 Nr 146 poz. 1346) wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Wyciąg taki może zasadniczo stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnej zasady oceny dowodów zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Dopiero wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Zgodzić się należy z poglądem judykatury, iż dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia (np. cesji wierzytelności). Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, ale nie mogą stanowić dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności, a w tym bardziej istnienia i wysokości nabytej wierzytelności.

Podsumowując, stwierdzić należy, że strona powodowa nie udźwignęła ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy tym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa.

Dodać należy również, iż zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W świetle powyższego i w myśl art. 232 k.p.c. to strona powodowa była obowiązana wskazać dowody dla stwierdzenia faktu nabycia praw wynikających ze wskazanej w pozwie umowy pożyczki i powinna liczyć się z negatywnymi konsekwencjami jego nieudowodnienia w postaci oddalenia powództwa.

Końcowo wskazać należy, iż wobec braku legitymacji czynnej po stronie powoda, nie istniała konieczność badania podniesionej kwestii przedawnienia roszczenia, a powództwo podlegało oddaleniu w całości, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód jako strona przegrywająca spór został więc zobowiązany do zwrotu na rzecz pozwanej poniesionych przez nią kosztów, na które składało się wynagrodzenie reprezentującego ją radcy prawnego w kwocie 5400 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 6) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, powiększone o opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

SSO Małgorzata Korol

Sygn. akt I C 2039/17

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować,
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

B., dnia 6 czerwca 2018 r. SSO Małgorzata Korol